

Warszawa, dnia 22 września 2021 r.

Sygn. akt VI Ka 573/20

1

2 WYROK

2.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Zawadka

protokolant: protokolant sądowy - stażysta Adrianna Sadowska

4 przy udziale prokuratora Jerzego Kopcia

po rozpoznaniu dnia 22 września 2021 r.

5 sprawy P. O. (1), córki S. i E., ur. (...) w Ł.

6 oskarżonej o przestępstwa z art. 286 § 1 kk

7 na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

8 od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim

9 z dnia 11 lutego 2020 r. sygn. akt II K 877/17

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok; zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim na rzecz adw. A. K. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT; kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 573/20	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1 Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			

Wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim dnia 11 lutego 2020r. w sprawie sygn.akt II K 877/17		
1.2 Podmiot wnoszący apelację		
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# oskarżyciel posiłkowy		
# oskarżyciel prywatny		
# obrońca		
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# inny		
0.11.3. Granice zaskarżenia		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	

# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
0.11.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	Zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
0.12.1. Ustalenie faktów				

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

0.12.2. Ocena dowodów				
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.		
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)				
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.		

. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
1.	<p>Obrazę przepisu postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a konkretnie przepisu art. 7 kpk, art. 92 kpk i art. 410 kpk polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów opartej na zasadach prawidłowego rozumowania wskazaniach wiedzy i doświadczenia życiowego poprzez uznanie za wiarygodnych wyjaśnień P. O. (1) w zakresie w jakim wskazała, że rachunek bankowy o numerze (...) w (...) (...) Banku założyła na prośbę M. R. (1) w celu ażeby uniknął on konieczności ujawnienia komornikom sądowym otrzymywanego wynagrodzenia za pracę i przekazała M. R. (1) wszelkie dokumenty i dane umożliwiające dostęp do wyżej wymienionego rachunku bankowego, nie mając wiedzy, że przedmiotowy rachunek bankowy zostanie wykorzystany do popełnienia przestępstwa, co skutkowało dokonaniem przez Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

	<p>błędne ustalenia faktycznego przyjętego za podstawę zaskarżonego wyroku, który miał wpływ na treść zaskarżonego wyroku, że P. O. (2) nie doprowadziła M. S. i M. R. (2), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu z M. R. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwotach wyszczególnionych w zarzutach aktu oskarżenia, po uprzednim wprowadzeniu M. S. i M. R. (2) w błąd co do zamiaru wywiązania się z zawartych przez stronę internetową (...) umów kupna sprzedaży i w konsekwencji wydaniem wyroku uniewinniającego P. O. (2) od popełnienia zarzucanych jej czynów zabronionych;</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.</p>			
<p>Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia wykazała, iż Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie w sprawie. Ustalenia faktyczne zostały poczynione na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej, ocenionego w sposób wszechstronny z uwzględnieniem zasad prawidłowego</p>			

rozumowania, wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Sąd Rejonowy ocenił materiał dowodowy w sposób kompleksowy, odnosząc się do wszystkich zgromadzonych i przeprowadzonych w toku rozprawy dowodów. Sąd wywiódł prawidłowy wniosek w przedmiocie braku winy oskarżonej, uwzględniając wszelkie przedstawione w sprawie dowody. Trzeba zarazem podkreślić, iż Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie w sposób wyczerpujący, dążąc do pełnego wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, w tym skrupulatnie weryfikując linię obrony oskarżonej. Stanowisko skarżącego sprowadza się w istocie rzeczy do polemiki z przeprowadzoną przez Sąd pierwszej instancji oceną dowodów i wyprowadzonymi na jej podstawie ustaleniami faktycznym oraz bazowania na niepełnej analizie ujawnionych okoliczności sprawy i rozpatrywaniu wątpliwości pojawiających się w sprawie na niekorzyść oskarżonej.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż Sąd Rejonowy trafnie odniósł się do wyjaśnień oskarżonej uznając je za wiarygodne.

Przeprowadzone w sprawie liczne czynności

dowodowe nie podważyły w żaden sposób wersji wydarzeń przedstawionej przez oskarżoną P. O. (1). Wbrew argumentom prokuratora wersja oskarżonej dotycząca założenia rachunku bankowego w (...) (...) Banku na prośbę M. R. (1) i przekazania M. R. (1) wszelkich dokumentów oraz danych (login, hasło, tokeny), umożliwiających dostęp do tego rachunku bankowego, a także brak wiedzy oskarżonej, że przedmiotowy rachunek bankowy zostanie wykorzystany do założenia przez internet na jej nazwisko dwóch innych kont w banku (...) oraz popełnienia przestępstwa oszustwa, nie została w skuteczny sposób obalona. Wprawdzie świadek M. R. (1) zaprzeczył aby posługiwał się tymi kontami bankowymi oraz stwierdził, że pozostaje z oskarżoną w konflikcie na tle rodzinnym. Tym niemniej należy mieć na względzie, że M. R. (1) został prawomocnie skazany za oba przestępstwa zarzucone we współdziałaniu z oskarżoną P. O. (1) (vide wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 22 lutego 2018r. Sygn.akt II K 877/17-k.339).

Z wyjaśnień P. O. (1) wynika, że nigdy nikogo

nie oszukiwała na portalu aukcyjnym (...) i nie wie w jakim celu było wykorzystywane konto bankowe założone na jej nazwisko przez byłego konkubenta M. R. (1), z którym obecnie pozostaje w konflikcie. Oskarżona konsekwentnie twierdzi, że nie miała świadomości, iż konto służyło do popełnienia przestępstwa oszustwa na popularnym portalu aukcyjnym. W ocenie Sądu świadek M. R. (1) nie jest więc wiarygodnym źródłem dowodowym, a analiza historii rachunku bankowego w (...) Banku założonym przez internet , a zatem bez możliwości sprawdzenia kto faktycznie był dysponentem konta, wskazuje, że z tego właśnie konta był doładowany telefon o nr (...) użytkowany przez M. R. (1) (k.281-282v). Tymczasem analiza przepływów pieniędzy wpłaconych przez pokrzywdzonych na zakup wózka i fotelika dziecięcego wskazuje, że pieniądze te trafiły najpierw na rachunek prowadzony przez bank (...) założony przez internet na nazwisko P. O. (1). Następnie za pośrednictwem firmy (...) świadczącej usługi płatnicze pieniądze pochodzące z oszustwa trafiły na rachunek bankowy prowadzony przez (...) Bank. Oba rachunki zostały

założone przez internet przy użyciu tzw. przelewu weryfikacyjnego z rachunku prowadzonego przez (...) Bank S.A., który został założony faktycznie przez P. O. (1). Sprawca skutecznie zatem zacierał ślady dokonując operacji przelewów pomiędzy rachunkami, które nie zostały założone osobiście w oddziale banku, lecz przez internet, czyli bez możliwości należytej weryfikacji danych osobowych faktycznego posiadacza rachunku. Nie sposób zweryfikować czy oskarżona P. O. (1) sama dokonała założenia tych rachunków bankowych, czy też jej konkubent M. R. (3) dysponując dostępem do jej rachunku bankowego w (...) Bank S.A. oraz dysponując jej dowodem osobistym, dokonał przelewu weryfikacyjnego i założył przez internet na jej nazwisko rachunki bankowe wykorzystane następnie do dokonania oszustwa bez wiedzy i woli oskarżonej.

W ocenie Sądu zebrane dowody nie pozwoliły wykluczyć takiej tezy. Tym bardziej, że z zeznań pokrzywdzonych M. S. i M. R. (2) wynika, iż sprzedającym wózek i fotelik dziecięcy był mężczyzna, który rozmawiał z nimi przez telefon ustalając warunki transakcji. Ponadto rozmówca przesłał sms

z danymi do przelewu posługując się fałszywymi danymi na nazwisko A. O.. Zeznania pokrzywdzonych nie wskazują zatem na udział oskarżonej P. O. (1) w dokonaniu tych dwóch oszustw.

Nie można podzielić argumentacji prokuratora, że wersja oskarżonej dotycząca umożliwienia pełnego dostępu do swojego rachunku bankowego innej osobie bez pozostawienia sobie możliwości administrowania przedmiotowym kontem jawi się jako całkowicie niewiarygodna.

Według skarżącego oskarżona działała z pełną świadomością, że na założony na jej dane osobowe rachunek bankowy prowadzony w (...) Banku, założony po wykonaniu autoryzacji na podstawie przelewu z rachunku bankowego prowadzonego w (...) (...) Banku, zostaną odprowadzone środki pieniężne uzyskane w wyniku oszustwa, a oskarżona dopuściła się tych czynów wspólnie i w porozumieniu z M. R. (1).

Wbrew tym argumentom wersja o przekazaniu przez oskarżoną P. O. (1) pełnego dostępu do swojego konta bankowego założonego na prośbę konkubenta, nie jest niewiarygodna czy

sprzeczna z zasadami prawidłowego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. Wskazać należy, że oskarżona pozostawała z M. R. (1) w konkubinacie i ma z nim dwoje dzieci. Oskarżona w sposób przekonujący wyjaśniła, że na prośbę byłego partnera założyła na siebie konto bankowe, które było mu potrzebne do otrzymywania pensji za pracę. Konkubent przekonał ją, że komornik od razu zająłby mu otrzymane wynagrodzenie, gdyby pieniądze trafiły na jego konto. Wyjaśnienia oskarżonej właśnie w świetle doświadczenia życiowego nie są zatem niewiarygodne. Podobne wybiegi są bowiem dość powszechnie stosowane przez nieuczciwych dłużników zagrożonych egzekucją komorniczą. Brak zatem podstaw do odrzucenia takiej wersji wydarzeń tylko w oparciu o zasady prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego.

Prokurator podnosi, że P. O. (1) założyła na prośbę M. R. (1) rachunek bankowy w (...) (...) Bank, aby mogło na to konto wpływać wynagrodzenie za pracę, które było zagrożone zajęciami komorniczymi. Według skarżącego tym samym przyznała się do posiadania wiedzy,

że założony przez nią rachunek bankowy zostanie wykorzystany do przestępczego działania M. R. (1) i ten stan rzeczy akceptowała. Skarżący podnosi, że oskarżona swoim zachowaniem ułatwiła M. R. (1) popełnienie czynów zabronionych, a działanie P. O. (1) cechowało się umyślnością, skoro działała z chęci uniknięcia przez M. R. (1) egzekucji komorniczej.

Z takim tokiem rozumowania nie można się zgodzić. Nawet jeśli motywacja oskarżonej P. O. (1) nie zasługuje na aprobatę, gdyż działała z chęci udzielenia pomocy konkubentowi do ukrycia dochodów przed egzekucją komorniczą. Tym niemniej nie sposób z tego oświadczenia oskarżonej wysnuć wniosku, iż wiedziała i akceptowała, że przedmiotowy rachunek bankowy posłuży M. R. (1) do oszustw na portalu internetowym i doprowadzenia pokrzywdzonych M. S. i M. R. (2) do niekorzystanego rozporządzenia pieniędzmi w kwocie 475 zł za sprzedaż wózka dziecięcego oraz 230 zł za sprzedaż krzeselka dziecięcego.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury pomocnictwo do oszustwa polega na ułatwieniu

sprawcy głównemu, poprzez działanie (lub ewentualnie zaniechanie wbrew prawnemu obowiązku), doprowadzenia innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, za pomocą wprowadzenia jej w błąd lub wyzyskania błędu (przez sprawcę głównego), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Pomocnik, co najmniej w chwili podejmowania działań (zaniechań), ułatwiających dokonanie oszustwa, musi mieć wyobrażenie konkretnego czynu podejmowanego przez sprawcę głównego. Musi zatem obejmować swoją świadomością fakt, że sprawca główny, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zamierza doprowadzić osobę pokrzywdzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, za pomocą wprowadzenia jej w błąd. Nadto pomocnik musi mieć świadomość znaczenia swojego zachowania, w tym szczególnie tego, iż stanowi ono ułatwienie popełnienia czynu przez sprawcę głównego.

Udzielający pomocy musi obejmować świadomością to, że podejmując określone czynności ułatwia w ten sposób innej osobie popełnienie czynu zabronionego oraz to, że czyni to w odniesieniu do konkretnego,

scharakteryzowanego w odpowiednim przepisie części szczególnej czynu zabronionego. Tymczasem żaden z przeprowadzonych dowodów nie potwierdził, że oskarżona P. O. (1) miała świadomość, iż założony na prośbę konkubenta rachunek bankowy w (...) Bank S.A. zostanie wykorzystany do przelewu weryfikacyjnego i założenia na jej nazwisko kont bankowych przez internet, a następnie do oszustw na portalu internetowym (...) Analiza przepływów i wypłat z rachunków bankowych założonych na nazwisko oskarżonej przez internet w banku (...) nie potwierdza aby korzystała z nich oskarżona P. O. (1). Pieniądze pochodzące z przestępstwa oszustwa zostały przelane z rachunku w banku (...) (k.70) na rachunek bankowy prowadzony w (...) Banku (k.281v), skąd zostały wypłacone w bankomacie we W. przy ul. (...) w dniu 29.02.2016r. Zarówno miejsce wypłaty jak i jej sposób nie pozwala powiązać tego faktu bezpośrednio z oskarżoną, która mogła nie wiedzieć, że ten rachunek bankowy został założony na jej nazwisko, ale korzystał z niego wyłącznie M. R. (1).

W tym stanie rzeczy należy potwierdzić, iż materiał dowodowy zgromadzony

w sprawie nie pozwala na przyjęcie, że P. O. (1) uczestniczyła w omawianym procederze oszustw na portalu internetowym (...) w sposób zawiniony i z zamiarem popełnienia przestępstw. Brak jest również dowodów wskazujących na to, by oskarżona domyślała się w jakim celu zostanie wykorzystany rachunek bankowy założony na jej nazwisko na prośbę konkubenta M. R. (1), a jej wyjaśnienia w trakcie postępowania potwierdzają, że nie była ona świadoma swojego udziału w oszustwach w formie pomocnika.

Należy zwrócić uwagę na pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 16 grudnia 2014 r., zgodnie z którym pomocnictwo z art. 18 § 3 k.k. może zostać popełnione w zamiarze bezpośrednim bądź ewentualnym, a zamiar ten nie może być dorozumiany, domniemany - musi być on pewny i udowodniony, by takiemu sprawcy móc przypisać pomoc innej osobie w dokonaniu czynu zabronionego (sygn. akt II AKa 230/14).

Tymczasem argumentacja przedstawiona przez prokuratora w apelacji prezentuje cechy domniemania zamiaru

<p>oskarżonej, pomimo tego że obszerny materiał dowodowy zawierający zarówno zeznania świadków, analizy danych bankowych, jak i połączeń telefonicznych w żaden sposób nie pozwala takiego zamiaru oskarżonej przypisać.</p> <p>Mając na uwadze powyższe, nie podzielając zarzutu apelacyjnego, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, stwierdzając ponadto, że nie jest on dotknięty innymi wadami, które powinny być brane przez sąd odwoławczy z urzędu.</p>			
Wniosek			
O uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.			
Brak podstaw do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, gdyż nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości, jak również nie zaistniała żadna z przesłanek wymienionych w art. 439 § 1 kpk, art. 454 kpk oraz art. 440 kpk.			

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).</p>		
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.</p>		
<p>1ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>o.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1.3 1</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	
<p>o.1.uniewinnienie P. O. (1) od popełnienia czynów z art. 286 § 1 kk opisanych w akcie oskarżenia;</p>		
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy.</p>		
<p>Niezasadność podniesionego w apelacji zarzutu obrazy prawa procesowego.</p>		

0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
1.3.1 1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwiążle o powodach zmiany.			
0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
		# art. 439 k.p.k.	
Zwiążle o powodach uchylenia.			
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiążle o powodach uchylenia.			
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiążle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.			

4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiążle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.			
5.	wyrok uchylony w całości do ponownego rozpoznania	# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiążle o powodach uchylenia.			
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku			
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.	
6. Koszty Procesu			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.		
Brak numeracji	O kosztach procesu w związku z nieuwzględnieniem apelacji wniesionej przez prokuratora		

	<p>rozstrzygnięto w oparciu o treść art. 636 § 1 kpk.</p> <p>O wynagrodzeniu obrońcy z urzędu za udzielenie pomocy prawnej oskarżonej z urzędu w drugiej instancji orzeczono na podstawie § 17 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.</p>
<i>1PODPIS</i>	
Sędzia Anna Zawadka	